

Sagan om Bosse Blåstång

Författare: Carin Sjöberg

Nu ska jag berätta sagan om Bosse Blåstång. Bosse Blåstång var en vacker och populär blåstång i Kattegatt, havet utanför Sveriges västkust. Han var 17 år gammal, det kanske inte låter så gammalt, men tång lever bara i cirka 50 år. Nu undrar du säkert hur han visste hur gammal han var? Jo, om du hittar en tångruska som sitter kvar med sitt fäste vid en sten eller mussla, då vet du också att det var på den musslan eller stenen som tången startade sitt liv. Följ med fingret utmed hela algen ända ut till toppen och räkna delningarna. Varje delning motsvarar ett år.

Nåväl, tillbaka till sagan. Bosse var också en av de snällaste tångruskorna i området. Hos honom fick alla som ville, komma och vila under hans trygga, bruna, vajande armar. Han var förvaringsplats åt sjöstjärnans alla barn och tångräkorna och strandkrabborna älskade att gömma sig för de stora jättarna, som med sina håvar och varma spanner spanade efter dem uppe på bryggan. Men en sak förbryllade honom. Varför var han och flera andra alger bruna? Varför var de inte gröna och fina som alla släktingar Grönslick, Tarmtång och Havssallad?

En dag när han stod där på havsbotten och vajade som bäst, kom Gurra Grönslick och svepte förbi med sitt illgröna utseende. Åh, om jag ändå var så där grön och fin, tänkte Bosse sorgset. Han måste ha tänkt tanken högt, för plötsligt kände han sig iakttagen. Runt omkring honom plirade tångräkorna och strandkrabborna med sina små pepparkornssvarta ögon på honom.

-Vad menar du med det? frågade den största strandkrabban. Han hade precis bytt ut sitt skal, var fortfarande mjuk i det nya skalet och gömde sig tryggt hos Bosse. Om du inte vore brun så skulle inte vi kunna gömma oss hos dig. Du vet väl förresten att du faktiskt är grön och full av klorofyll under allt ditt bruna färgpigment. Du och dina

släktingar tar bara upp fler färger från solljuset än de andra växterna, till exempel blå och gröna våglängder. Det är detta som ger er det bruna utseendet och möjligheten att leva på lite djupare vatten än vad de gröna växterna klarar. Du vet ju om att du gillar solen, eller hur? fortsatte strandkrabban.

Jo, det förstås, solen hade han alltid tyckt om, för solen gjorde att han omvandlade koldioxid och vatten till socker och syre. Men det kunde väl inte stämma att han också var grön under allt det bruna? Plötsligt svajade Gurra Grönslick framför honom.

- Jag vet hur du kan bli lika grön och snygg som jag, viskade Gurra retfullt.
- Hur då? frågade Bosse nyfiket.

Gurra berättade viskande att hemligheten låg i att ha koll på vad som hände uppe på land. Närsomhelst kunde de där jättarna hålla ut varmt vatten som hade blivit över i te-termosarna. Om Bosse såg till att hålla sig på grunt vatten så nära strandkanten och jättarna som möjligt, kunde han ha sådan tur att de höllde vattnet över honom. Då skulle han bli grön.

- Men hur kan jag bli grön av deras vatten, när jag inte blir det av vårt? undrade Bosse.
- Jo du förstår, det vatten vi bor i är ju ganska kallt. Men det varma vattnet gör att ditt bruna färgpigment dör, och du blir lika grön och snygg som jag, svarade Gurra och svajade iväg.

Redan nästa dag stod Bosse på helspänn och spanade så gott han kunde upp mot vattenytan. Alla tångräkor och strandkrabbor hade försökt övertala honom om hur dum idén var. Vart skulle de ta vägen om de blev av med sitt kamouflage? (Kamouflage är ett ord som beskriver färger i omgivningen som liknar djurens färger och på så sätt gör dem osynliga för predatorn, som i sin tur är organismen som lever av att äta upp andra organismer.) På vilket sätt skulle miljöfaktorn påverkas i deras område? Visst, en planta hit eller dit kanske inte spelade någon roll, men tänk om alla blås- och sågtångsplantor ville bli gröna, vad skulle hända då? Skulle tånggrussuggan, som var en betare, försvinna för att de inte hade någon brun tång att äta? Om alla växter blev gröna, skulle det heller inte finnas tång på lite djupare vatten. Detta var tankar som Bosse försökte att inte tänka på, drömmen om att bli skönt grön var starkare än känslan att förstöra för sina vänner. Nu gick det inte att få Bosse på andra tankar och hans vänner började se sig om efter andra tångruskor att tillbringa dagarna på.

Tiden gick, Bosse stod och bevakade vattenytan. Plötsligt blev himlen ovanför vattenytan mörk av något stort som kom närmare. Nu skulle det äntligen ske! Plums, vattnet omkring honom blev mörkt. Blå, kallt gammalt kaffe!

- Haha, skrattade Gurra illmarigt, lurad!

Bosse försökte att inte visa hur besviken han blev. Men när han såg glädjen i sina vänners ögon, de som fortfarande hade valt att stanna i hans närhet, insåg han hur dum han hade varit. Överge sina vänner för att försöka bli någon annan. Han var ju bra som han var, brun och fin och med sina permiefyllda blåsor i toppen, redo att skickas iväg vid nästa fullmåne för att hitta ägg och bilda nya groddplantor, som skulle ta fäste på en sten eller mussla. Från den dagen stod Bosse Blåstång uppsträckt och förgyllde stolt livet för många av hans vänner på havsbotten.